

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.279/2021/14.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. év április hó 26. napján tartott nyilvános ülésen kihirdette a következő

v é g z é s t:

A fogolyzendülés büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. május 7. napján kihirdetett 22.B.210/2020/65. számú ítéletét Terhelt1 I. rendű vádlott és Terhelt2 II. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

Terhelt1 I. r. vádlott születési helye születési hely¹, személyazonosító okmányának száma okmányszám²

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség az állam terhén marad.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 22.B.210/2020/65. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlottat fogolyzendülés büntette [Btk. 284. § (1) bekezdés] miatt mint többszörös visszaesőt 4 év szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra mint mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy az I. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] Terhelt2 II. rendű vádlottat ugyancsak fogolyzendülés büntette [Btk. 284. § (1) bekezdés] miatt mint többszörös visszaesőt 4 év szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra mint mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy az II. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[3] Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[4] A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére eltérő tényállás és minősítés megállapítása, valamint hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása végett, Terhelt1 I. rendű vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés, Terhelt2 II. rendű vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[5] *A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.571/2021/6. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Az átiratban írtak szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mivel az ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. E részleges megalapozatlanságot az iratok tartalma alapján kiküszöbölhetőnek tartotta. Tévesnek és iratellenesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint a megbilincselés és a helyszínről való elvezetés során tanúsított vádlotti magatartás tényálláson kívüli magatartásként értékelhető, amely nélkülözte az erőszakosságot. Utalt a vádirati tényállásban rögzített tényekre, mely szerint a vádlottak ellenszegülésükkkel a zárkából való kiemelésüket követően sem hagytak fel, az egészségügyi körletbe való kísérésük során mindkét vádlott támadó magatartást fejtett ki az ellenszegülés ellen fellépő bv. örök ellen. Álláspontja szerint az egészségügyi körletbe történő kísérés nem választható szét élesen az első szakasztól, a zárkában történt eseményektől, a történések térben és időben összefüggtek, amelyet egy egységes cselekménysorozatként kell értékelni. A fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető nyílt ellenszegülésben való részvétel álláspontja szerint mindaddig tart, amíg a büntetés-végrehajtási intézet rendje helyre nem áll, működése a megszokott mederbe vissza nem tér. Az átiratban felidézte azoknak a tanúknak a tárgyaláson tett vallomásait (tanú1, tanú2, tanú3, tanú4, tanú7, tanú5), amelyekben a büntetés-végrehajtási intézet őrsemélyzete a vádlottaknak a bilincselés, illetve az egészségügyi körletbe történő kísérés során tanúsított szerinte erőszakos magatartásáról, ellenszegülésükről nyilatkoztak.*

[6] A felidézett vallomások alapján nézete szerint kétséget kizáróan bizonyítható, hogy a vádlottak a zendüléssel fellépő személyek ellen erőszakot alkalmaztak, ezzel a ténnyel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helyesbítendőnek és kiegészítendőnek tartotta. Az ítélet indokolásának kiegészítését indítványozta a bizonyítási indítványok elutasításának megokolásával is.

[7] A módosított és kiegészített tényállás alapján véleménye szerint indokolt a cselekmény minősítésének a megváltoztatása, mégpedig az I. rendű és a II. rendű vádlottak cselekményének a Btk. 284. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő fogolyzendülésben erőszak alkalmazásával való részvétel büntetnének megállapítására. Megjegyezte továbbá, hogy a minősítés módosításának, megváltoztatásának hiányában a vádlottak cselekménye további bűncselekmény, hivatalos személy elleni erőszak büntetnének megállapítására alkalmas. Hangsúlyozta, hogy a minősítés korrigálása folytán módosul a vádlottakra irányadó középérték. A többszörös visszaesést meghaladóan is büntetett, a társadalmi együttélés szabályaival nyíltan szembe szegülő vádlottakkal szemben a középértéket elérő tartamú büntetés kiszabását tartotta indokoltnak. A kifejtettek alapján a vádlottak terhére értékelt bűncselekmény minősítésének a megváltoztatására, a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás lényeges tartamú súlyosítására, az ítélet jogi indokolásának (bizonyítási indítványok elutasítása) kiegészítésére, és az I. rendű terhelt

születési helyének módosítására (születési hely1), egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[8] *Terhelt I. rendű vádlott védője* fellebbezésének írásban benyújtott indokolásában, valamint a nyilvános ülésen kétirányú, felmentést és a büntetés enyhítését célzó fellebbezését fenntartotta.

1. Kifejtette, mely szerint a büntetés-végrehajtás rendjének megsértése, az utasítások végrehajtásának megtagadása alapesetben csak fegyelemsértést valósít meg, amely miatt fegyelmi büntetésben részesíthető az elítélt. Bűncselekménynek csak a fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető fegyelemsértés, nyílt ellenszegülés minősül. Hiányolta az elsőfokú ítélet indokolásából annak kifejtését, hogy a vádlottak ellenszegülő magatartása hogyan veszélyeztethette súlyosan a fogvatartás rendjét, melyre nézve a vádirat sem tartalmaz ténymegállapítást. A súlyos veszélyeztetés nem köztudomású tény, ezért azt mint tényállási elemet bizonyítani szükséges. Nézete szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta az anyagi jogot, amikor pusztán az ellenszegülés ténye és a három fő részvétele alapján kimondta a vádlottak bűnösségét. Álláspontja szerint a vádlottak magatartása legfeljebb fegyelemsértést és nem bűncselekményt valósít meg, ezért a súlyos veszélyeztetés mint tényállási elem hiányában védence felmentését kérte.

2. Hangsúlyozta, hogy a főügyészség a vádiratában a vádlottak terhére a kettő évtől nyolc évig terjedő fogolyzandulás minősített esetét róta, amely miatt a mértékes indítvány a beismerés és a tárgyalásról való lemondás esetén 5 év szabadságvesztés volt. Védence a mértékes indítványt nem fogadta el, mivel ebben az esetben az őrszemélyzettel szembeni erőszak alkalmazását is el kellett volna fogadnia a vádiratban írtak szerint, amelyet az elsőfokú bíróság sem látott bizonyítottnak. Az elsőfokú bíróság az alapeseti bűncselekmény miatt a felső határához közeli büntetést szabott ki, az ügyészség a súlyosabban minősülő cselekményre beismerés esetére mindössze a középérték kiszabását tartotta indokoltnak. A kifejtettek alapján másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését, a középértéket meg nem haladó büntetés kiszabását kérte.

3. Harmadsorban a súlyosításra irányuló fellebbezéssel nem értett egyet, mivel az az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelését és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást támadja, így az nem vezethet eredményre. Helytállónak tartotta az elsőfokú bíróság által a passzív ellenállást rögzítő ténymegállapítást.

[9] *Terhelt I. rendű vádlott* fellebbezésének írásban benyújtott indokolásában bűncselekmény elkövetésének hiányában felmentését, vagy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy az ártatlanságát igazoló szem- és fültanúk kihallgatása nem történt meg, akik igazolhatták volna, hogy trágár kifejezés nem hangzott el. Joggal való visszaélés tilalmára is hivatkozott arra figyelemmel, hogy az utasítás megtagadása és a zárka eltorlaszolása miatt fegyelmi büntetésben is részesült, mégpedig 6 hónapra megvonták a csomagküldés lehetőségét és 5 és fél hónapra biztonsági elkülönítés büntetésben részesült. Sérelmezte, hogy a helyszíni szemlét a helyszín megváltoztatása után 5 hónap elteltével végezték el, amikor a mentő bizonyítékok már eltűntek, illetve azokat megsemmisítette a büntetés-végrehajtási intézet. Hivatkozott a videófelvételen is látható földre taszítására, bordái megrúgására, amely miatt hat hónapon keresztül szenvedett. Az egészségügyi körletbe

való kísérlése során megfeszített pozícióban volt, ennek következménye a jobbra és balra történő billegése. Sérelmezte, hogy az intézkedés során elszenvedett bántalmazás miatt orvos szakértő nem vizsgálta meg, mindössze az iratok alapján tett megállapításokat, mely szerint a lépcsőn nem lett ledobva és a bordája sem sérült meg. Felidézte az elsőfokú ítéletben is szereplő számos testtájon rögzített horzsolásos, zúzódásos sérüléseit, amelyek a lekísérése során nem látszottak rajta. Szükségesnek tartotta egy új, pártatlan orvos szakértő kirendelését, bordái ismételt röntgenvizsgálatát, valamint ortopéd orvos részéről történő vizsgálatát, mivel a jobb oldali bordája és a jobb térdén lévő elváltozás maradandó testi sértés megállapítását eredményezheti. Kérte annak figyelembevételét is, hogy a társa, Terhelt2 nem kapott levegőt a zárkába befújt gázspray hatásától, így a társa fulladását kívánta mindössze elhárítani.

[10] *Terhelt2 II. rendű védője* írásban benyújtott beadványában, valamint a nyilvános ülésen előadott felszólalásában az elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése végett bejelentett fellebbezését fenntartotta.

[11] Hangsúlyozta, hogy védenca a nyomozati és a tárgyalási szakban tényfeltáró, részletes, felelősségét el nem ismerő vallomást tett, mely nyilatkozatai következetesek, koherensek, a cselekmény szempontjából ellentmondás nélküliek voltak. Felidézte védenca vallomásának leglényegesebb elemeit. A gyógyszerek bevitelére, az erőszakos cselekmény hiányára vonatkozó II. rendű vádlotti nyilatkozatot álláspontja szerint Terhelt1 I. rendű vádlott vallomása is megerősítette. Felidézte az eljárás során elhunyt Terhelt3 terhelt vallomását, aki a nyomozás során elismerte, hogy ő tolta az ágyakat az ajtónak a büntetés-végrehajtási őrszemélyzettől történt félelem és a korábbi megaláztatása miatt. Utalt arra, hogy Terhelt3 a későbbiekben megváltoztatta ezt a vallomását és terhelően nyilatkozott társaival szemben. Nézete szerint Terhelt3 első alkalommal tett vallomása teljes mértékben alátámasztotta védenca előadását, egyben aláhúzta, hogy a későbbi vallomás módosításra Terhelt3 nem adott érdemi magyarázatot. Szerinte a törvényszék megalapozatlanul vetette el védenca védekezését és adott hitelt Terhelt3 vallomásának. Ezt követően számba vette az ügyben kihallgatott tanúk vallomását, az azokban szerinte fellelhető ellentmondásokat. tanú1 tanúval kapcsolatosan aggályosnak találta az összefoglaló jelentésbe került, elmondások alapján szerzett információk rögzítését. tanú2, valamint tanú7 tanú vallomásával kapcsolatosan sérelmezte, hogy a tanúknak a bíróság előtt tett vallomása nem egyezik az esetről készült jelentésben írtakkal. tanú4 tanú vallomását ellentmondásosnak, következetlennek, következésképp elfogadhatatlannak ítélte. Kiemelte azokat a részleteket, amelyek a fegyelmi meghallgatási jegyzőkönyvben ellentétesen kerültek rögzítésre az ügyben leírtakhoz képest. Véleménye szerint az esetről a Bv. intézet parancsnokához intézett jelentések bizonyítékok köréből történő kirekesztése indokolt, mivel felmerült a jelentés tartalmának előzetes, egymással történt egyeztetése, megvitatása. Szerinte a tanúk összebeszélése nemcsak a jelentések elkészítése, hanem a későbbi vallomás megtétele során sem zárható ki. A jelentések kapcsán kiemelte, hogy az abban rögzítettek szerint először a három fogvatartott egymással keveredett szóváltásba, ezután érthetetlen, hogy a fogvatartottak egymás közötti dulakodása hogyan alakult a büntetés-végrehajtási intézet rendje elleni egységes fellépéssé. Aláhúzta, hogy az orvosi dokumentációk szerint is védenca betegségei gyógyítására nyugtató, illetve hangulat javító gyógyszereket kapott, ami alátámasztja védenca előadását, mely szerint az eset idején állhatott nagy mennyiségű nyugtató gyógyszer hatása alatt. Nézete szerint védenca vallomását begyógyászott állapotára nézve az I. rendű vádlott vallomása is megerősítette, így téves a terhére történt zárka eltorlaszolásában történő közreműködés megállapítása. Véleménye szerint a perbíróság következtetésével szemben az állapítható meg, hogy védenca az egyik ágyon feküdt, és

valójában csak azt észlelte, amikor gázsprayvel a zárkába befűjtak. A védelem meglátása szerint ez a magatartás nem értékelhető aktív ellenállásként. Szerinte pusztán a vádlottak fizikuma alapján nem rögzíthető az ágyak mozgatásában történő közreműködés mértéke. Véleménye szerint az sem került kétséget kizáróan tisztázásra, hogy pontosan ki, melyik vádlott szidalmazta a büntetés-végrehajtási szolgálat tagjait, illetve melyik vádlott követelte az intézet parancsnokának megjelenését. A szidalmazás, illetve a követelés valós elhangzása sem érinti - álláspontja szerint - védenca büntetőjogi felelősségét.

[12] Szerinte a tanúk vallomásának ellentmondásossága nem pusztán a vádlottak megbilincselése és a helyszínről történő elvezetése kapcsán, hanem a zárkán belüli cselekvősekre is kiterjedt. Véleménye szerint a büntetés-végrehajtási szolgálat tagjainak vallomását befolyásolhatta, hogy a vádlottak tisztázatlan körülmények között leestek a lépcsőn.

[13] Álláspontja szerint a nagy mennyiségű nyugtató fogyasztása miatt megkérdőjelezhető, hogy védenca a fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető módon a nyílt ellenszegülésben részt vett volna. Egyrészt az I. rendű vádlott állítása szerint sem vett részt védenca aktívan a torlasz kialakításában, másrészt a tanúk bíróság előtt tett vallomásai sem voltak ezzel kapcsolatosan következtetések. Hangsúlyozta a védő, hogy a cselekmény csak akkor tényállásszerű, ha az ellenszegülés a büntetés-végrehajtási intézet szabályszerű működése, rendje, fegyelme ellen irányul, és azt súlyosan veszélyezteti. Amennyiben a veszély nem súlyos, az ellenszegülés csak fegyelmi vétséget merít ki. A veszély mértéke függ a megsértett szabály jelentőségétől, a szembe szegülés módjától, annak szervezettségétől, az abban résztvevők számától. Véleménye szerint a II. rendű vádlott részéről nem állapítható meg annak szándéka, hogy a társaival együttműködve valósította meg a nyílt ellenszegülést. A II. rendű vádlott nem mutatott olyan szándékot, amely szerint ellen kívánt volna szegülni a bv. intézet rendje ellen, mivel a gyógyszeres befolyásoltsága okán nem is volt olyan állapotban. Megkérdőjelezte a védő, hogy bármelyik vádlott tudata átfogta volna az együttes fellépés tényét, mivel erre utaló egyértelmű bizonyíték nem állt rendelkezésre. Álláspontja szerint a bv. intézet működési rendje, fegyelme ellen irányuló nyílt ellenszegülés sem volt megállapítható, ahogyan az sem, hogy a zárkatorlasz kialakítása hogyan hatott a bv. intézetre, fennállt-e a súlyos veszélyeztetés esete. Utóbbi körülmény tisztázása bírói mérlegelés tárgya. Meglátása szerint a három utasítást megtagadó vádlott által végrehajtott cselekmény nem jelentheti az egész intézmény szabályszerű működésének, rendjének veszélyeztetését. A kifejtettek alapján védenca felmentésének van helye.

[14] Helytállónak tartotta ugyanakkor a védő a büntetés kiszabása körében az időmúlás enyhítő körülményként történő felhívását. Álláspontja szerint viszont az elsőfokú bíróság túlzott súllyal vette számba a súlyosító körülményeket, védenca büntetett előéletét, többszörös visszaesőként való elítélését. Kiemelte, hogy védenca korábban más jellegű cselekmények elkövetése miatt került összeütközésbe a törvénnyel, és a legutolsó cselekmény elkövetése óta is tetemes idő telt el. Nézete szerint a középértékű el nem érő mértékű szabadságvesztés kiszabása indokolt, ezért szükséges az első fokon kiszabott 4 év fegyházbüntetés enyhítése és enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása.

[15] A felülbírálat – a vádlotti és védelmi fellebbezések irányára és tartalmára figyelemmel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű volt.

[16] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, az eljárást perrendszerűen folytatta le. Nem sértett abszolút hatályon kívül helyezést eredményező lényeges eljárási szabályt.

[17] Az elsőfokú bíróság az ügyben releváns bizonyítékokat feltárta, azok gondos, minden körülményre kiterjedő vizsgálatával túlnyomórészt helyesen állapította meg az ítéleti tényállást.

[18] Terhelt1 I. rendű vádlott személyi adatai annyiban helyesbítendők, hogy az I. rendű terhelt születési helye helyesen születési hely1.

[19] A másodfokú bíróság a *történeti tényállást* az iratok tartalma alapján a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja alapján mindössze az alábbiakkal egészítette ki:

[20] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 6. oldalának 10. bekezdésének a vádlottak támadásának hiányára utaló ténymegállapítását akként helyesbíti, hogy a vádlottak megkíséreltek támadólag fellépni az őket kísérő őrkkel szemben az alábbiak szerint:

[21] Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak a bilincselés során passzív módon ellenszegültek, megfeszítették kezüket ezzel nehezítve a megbilincselésüket. (tanú1 tanúvallomása nyomozati iratok 241. oldal, tanú5 tanú vallomása nyomozati iratok 287. oldala, tanú4 tanú vallomása nyomozati iratok 277. oldala)

[22] Terhelt1 I. rendű vádlott az őt kísérő tanú2, valamint tanú5 felé mozgatta a fejét, de egyik fegyvert sem érte el. (tanú2 tanú vallomása a nyomozati iratok 253. oldala, tanú5 tanú vallomása a nyomozati iratok 287. oldala)

[23] Terhelt2 II. rendű vádlott az őt kísérő tanú6t, valamint tanú3t felé mozgatta a fejét, azonban ő sem érte el egyiküket sem. (tanú3 tanú vallomása a nyomozati iratok 265. oldal, bírósági iratok 42. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 30-31. oldala, tanú6 tanú vallomása a nyomozati iratok 299. oldala)

[24] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a fentiek szerint kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[25] A másodfokú bíróság anélkül, hogy megismételné az elsőfokú bíróság részletes és logikus bizonyítékértékelő tevékenységét az I. rendű vádlott és védője, valamint a II. rendű vádlott védője fellebbezésében felvetett érvelésére is figyelemmel az alábbiakra kíván utalni.

[26] A vádlottak tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését. Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte a vádlottak tagadásban megnyilvánuló védekezését, az azok között feszülő, fel nem oldható ellentmondásokat. Helyesen foglalt állást, amikor a vádlottak előadását alkalmatlannak tartotta arra, hogy a tényállás alapjául szolgáljon, a tényállás

megállapítása során az I. rendű és a II. rendű vádlott nyilatkozataival szemben helyesen a büntetés-végrehajtási intézet felügyelői és a bűncselekmény elkövetése során intézkedő személyek (tanú1 tanú2, tanú13, tanú4, tanú5, tanú11, tanú12, tanú7) tanúként tett vallomásra volt figyelemmel. Ezek a tanúk a cselekmény lényeges mozzanatait egymással teljesen egybehangzóan adták elő. Megállapítható ugyanakkor, hogy a tanúk mindegyike nem végig volt jelen az események során, így a cselekménynek pusztán azokról a mozzanatairól nyilatkoztak, amelyeket észleltek. Az említett tanúk vallomásában – szemben a vádlotti nyilatkozatokkal – részrehajlás, túlzó tényállítás, a vádlottakkal szembeni ellenérzés nem volt feltárható. Ellenkezőleg e személyek vallomására a tényszerűség volt jellemző. A tanúk vallomása teljes egyezőséget mutatott a zárkában lezajló eseményekre nézve, nevezetesen a zárkatorlasz vádlottak általi kialakítási módjára, a vádlottak többszöri felszólítására a cselekmény abbahagyására, a vádlottak részéről elhangzó szitkozódásokra, engedetlen magatartásra, a zárkatorlasz felszámolására tett intézkedésekre nézve.

[27] Az elsőfokú bíróság tanú3 tanúnak a tárgyaláson pontosított előadása alapján rögzítette a tényállásban a tanú kézsérülése keletkezésének módját és ez alapján a felügyelő kézsérülése keletkezésének okát kirekesztette a vádlotti felelősségi körből. Ezt az értékelést az ügyészség sem támadta a fellebbezésében.

[28] A büntetés-végrehajtási intézet őrszemélyzete a tanúként tett vallomásában állította, mely szerint az I. rendű és a II. rendű vádlottak a zárkatorlasz felszámolása után az egészségügyi körletbe történő kísérésük során is ellenállást tanúsítottak, a vádlottaknak ezt a magatartását aktív ellenszegülésként, illetve támadó fellépésként értékelték anélkül, hogy a testfelületüket elérő konkrét támadó magatartásról beszámoltak volna.

[29] tanú1 tanú előadta, hogy az I. és a II. rendű vádlottak az egészségügyi körletbe történő kísérés során ellenálltak, fejelgető mozdulatokat tettek az őket kísérő felügyelők felé. (tanú nyomozati vallomása nyomozati iratok 241. oldala)

[30] tanú2 tanú előadta, hogy az I. rendű vádlott feléje, valamint tanú5 felé fejelgetett, de nem érte el őket. (tanú nyomozati vallomása nyomozati iratok 253. oldala, valamint 42. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 26. oldala)

[31] tanú3 tanú állította, hogy a vádlottak megfeszítették a karjukat a bilincs ráhelyezésekor. Ezt a tárgyaláson azzal egészítette ki, hogy a II. rendű vádlott a kísérés során igyekezett ellökni őt és társát, próbált kiszabadulni a fogásból. (tanú nyomozati vallomása a nyomozati iratok 265. oldala, valamint 42. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 31. oldala)

[32] tanú7 vallomása szerint a vádlottak kapálóztak és rugdalóztak is, azt azonban a tanú sem állította, hogy ez a kapálózása, rugdalózása elérte volna a tanú testét. (tanú nyomozati vallomása nyomozati iratok 309. oldala, valamint 42. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 46. oldala)

[33] tanú4 előadása szerint a vádlottak a bilincselésnél feszítették a kezüket, a bilincselést nem engedték, a II. rendű vádlott próbált fejelni is. (tanú nyomozati vallomása nyomozati iratok 277. oldala, valamint 42. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 36. oldala)

[34] tanú5 tanú szerint a vádlottak a bilincselés során próbáltak kiszabadulnia a fogásból, az orvosi helyiségbe kísérés során folyamatosan ellenszegültek, próbálták fejfelé lökni a tanút. (tanú nyomozati vallomása nyomozati iratok 287. oldala, valamint 57. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 3-4. oldalai)

[35] A tanúvallomások fent idézett részletei alapján annyi rögzíthető, hogy a vádlottak az ellenszegüléssel a bilincselés során, továbbá az egészségügyi körletbe való kísérés során sem hagytak fel, azonban az nem állítható, hogy bármelyik vádlott az ellenszegülés során a szolgálatot teljesítő személlyel szemben a test támadó jellegű megérintésével is járó erőszakos magatartást tanúsított volna.

[36] Az elsőfokú bíróság a büntetés-végrehajtási intézet dolgozói részéről tett tanúvallomások, illetve a vádlotti nyilatkozatok alapján bár a lépcsőn való vádlotti leesés tényét megállapította, ennek okát azonban ismeretlen eredetűnek jelölte meg, nem fogadta el a vádlottaknak azt a védekezését, hogy a lépcsőn történő leesés az őrszemélyzet közreható magatartásával állt összefüggésben. E mérlegeléssel megállapított, az I. rendű vádlott és a védelem által is vitatott ténymegállapítás másodfokú megváltoztatására nincs alap.

[37] Az I. rendű vádlott beadványában, illetve a védők a másodfokú eljárásban előadott, leírt perbeszédükben nem tudtak megjelölni az elsőfokú bíróság által nem értékelt új bizonyítékot, mindössze az elsőfokú bíróság által figyelembe vett bizonyítékok értékelését támadták, a beszerzett bizonyítékokat az elsőfokú bíróság értékelő tevékenységével szemben a vádlottak védekezéséhez igazítva próbálták magyarázni, átértékelni. Mivel az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló valamennyi bizonyítékot kimerítően, szigorúan a logika szabályainak megfelelően egymással összefüggésben értékelte, ezért a másodfokú bíróság a vádlottaknak és a védőknek a bizonyítékok értékelésén keresztül a tényállást támadó és a vádlottak felmentését célzó fellebbezését nem tudta elfogadni.

[38] Az elsőfokú bíróság a 2021. év november hó 23. napján tartott tárgyaláson további tanúk kihallgatására, valamint a büntetés-végrehajtási intézetben fogatosítandó bizonyítási kísérlet lefolytatására tett védői indítványokat elutasította. (42. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 56. oldal 7. bekezdése). Elmulasztotta ugyanakkor a bizonyítási indítványok elutasításáról hozott végzés ítéletben történő indokolását, ezért a másodfokú bíróság e mulasztást pótolva az elsőfokú bíróság indokolását a Be. 561. § (3) bekezdésének f) pontja alapján az alábbiakkal egészíti ki.

[39] A feltárt bizonyítékok ismeretében kijelenthető, hogy a cselekménynek a további fogvatartott személyek nem voltak szemtanúi, bármely más zárkában tartózkodó fogvatartott pusztán a hangoskodást, kiabálást hallotta, a vádlottak zárkájában lezajló eseményeket nem látta. Emiatt a további fogva tartott személyek kihallgatásától a tényállás megváltoztatását eredményező tanúvallomás nem várható, ezért indokolt az e körben előterjesztett vádlotti bizonyítási indítvány elutasítása.

[40] Ugyancsak szükségtelen volt a bizonyítási kísérletnek a cselekmény helyszínén történő lefolytatása, hiszen a tényállás releváns adatai a tanúvallomások alapján tisztázhatók

voltak, így egy a helyszínen lefolytatandó eljárási cselekmény ugyancsak nem járt volna a tényállás vádlottak javára történő módosításával. Emiatt az erre nézve előterjesztett bizonyítási indítvány elsőfokú elutasítására is indokoltan került sor.

[41] A másodfokú bíróság által is kiemelt bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont jogkövetkeztetést mindkét vádlott bűnösségére, és az I. rendű, valamint a II. rendű vádlott bűncselekményét mindenben az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette.

[42] A cselekmény minősítése kapcsán az alábbiakra szükséges utalni

[43] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I. rendű és a II. rendű vádlottak a zárkaajtó eltorlaszolásával nyílt ellenszegülésben vettek részt, amellyel a felszólításra nem, pusztán az őrszemélyzet kényszerintézkedései (könygázspray, ajtó leszerelése) hatására hagytak fel.

[44] A másodfokú bíróság a fogvatartás rendjének súlyos veszélyeztetését vitató védői állásponttal nem értett egye.

[45] A vádlottak és harmadik társuk zárkatorlaszolást hajtottak végre. A zárkában az ágyakat úgy tolták a zárkaajtónak, majd azokat együttes erővel úgy nyomták, támasztották az ajtónak, hogy azt ne lehessen kinyitni, illetve benyomni, miközben trágár kifejezésekkel illeték az őrszemélyzetet. Mivel a vádlottak nem voltak hajlandók magatartásukat többszöri felszólítás ellenére sem abbahagyni, ezért a szolgálatot ellátó személyzet a zárkaajtó kémelőüvegét betörve könnygáz-sprét fűjt a zárkába, majd a zárkaajtót pántjának kicsavarozásával tudták kinyitni, így sikerült a fogvatartott vádlottak ellenállását megtörni. A vádlottak magatartása következtében órákra felborult a körlet rendje, zárásokat kellett eszközölni, más területen szolgálatot ellátó személyzet tagjaiból kellett 8 főt átcsoportosítani. E tényezők alapján kijelenthető, hogy az ellenszegülés a büntetés végrehajtás rendjét súlyosan veszélyeztette, sőt nem pusztán veszélyeztette, hanem meg is zavarta. A másodfokú bíróság ezért nem értett egyet a büntetésvégrehajtás rendjének súlyos veszélyeztetés hiányára utaló védői érveléssel.

[46] A törvényi tényállás további elemeit a védők sem vonták kétségbe, így nem vitásan a vádlottak részéről az ellenszegülés nyílt volt, hiszen a vádlottak és harmadik társuk aktív magatartást tanúsított, mely magatartás kifejezett, határozott és a felügyeletet ellátó, a kötelességteljesítést ellenőrző személyek által egyértelműen felismerhető volt. További tényállási elem a kettőt meghaladó fogvatartott részvétele, ami az időközben elhunyt zárkatárs, Terhelt3 fogvatartott magatartásával maradéktalanul meg is valósult.

[47] A fenti ismérvek alapján helyes volt az alapeseti bűncselekményben a vádlottak bűnösségének a megállapítása.

[48] Az ügyészség nézete szerint tévesen helyezkedett az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy a vádlottak bilincselése után, a helyszínről történő elvezetése során

tanúsított magatartása a tényálláson kívül esik, ezzel ellentétesen az ügyészi felfogás szerint az alapeseti minősítésen túl az erőszak kifejtése miatt a minősített eset megállapítása indokolt.

[49] A másodfokú bíróság annyiban értett egyet az ügyészség véleményével, hogy a vádlottak ellenszegülő viselkedése valóban nem fejeződött be a zárkában tanúsított magatartással. A vádlottak az ellenszegülést a bilincselés, majd az egészségügyi körletbe történő kísérés során is folytatták, az őket kísérő őrökkel szemben ellenállást tanúsítottak, melynek során az őrok felé mozgatták a fejüket. A vádlottak cselekményét egységes cselekménysorozatként értékelve kijelenthető, hogy a vádlottak - mivel az ellenszegülő magatartásukkal nem hagytak fel - ezen viselkedése is része a korábban már megkezdett, a fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető, az alapeseti minősülés keretén belüli a zendülés tényállási elemeit kimerítő cselekményüknek.

[50] A vádlottak ekkor észlelt viselkedése azonban nem értékelhető a zendülés minősített esetét is megvalósító személy elleni erőszakos magatartásnak az alábbiak miatt:

[51] A Btk. 459. § (1) bekezdésének 4. pontja szerint erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás akkor is, ha a ráhatás nem alkalmas testi sérülés okozására.

[52] A törvény indokolása szerint a megfogalmazásból egyértelműen kiderül, hogy az erőszakos magatartás megállapításához nem szükséges annak a testi sérülés okozására való alkalmassága.

[53] A Bkv. 34. számú kollégiumi vélemény indokolása szerint a személy elleni erőszakos magatartás megvalósulhat már a *sértett testének egyszerű érintésével is, ha ez a magatartás támadó jellegű. Így lökdösődéssel, rángatással, ütlegeléssel, arcütéssel stb.*

[54] A vizsgált ügyben egyetlen tanú vallomásaiban sem szerepelt olyan tényállítás, mely szerint az I. rendű vagy a II. rendű vádlott a bilincselés, illetve az egészségügyi körletbe történő kísérés során bármelyik szolgálatot ellátó személy testét támadó szándékkal megérintette volna, bármelyik őrt lökdöste, rángatta vagy megütötte volna. A vádlottak részéről a tényállás kiegészítésében írt fejmozgatása még a támadás kísérletének sem volt minősíthető. A másodfokú bíróság egyetértett ezért a Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával abban a kérdésben, hogy a cselekmény bevégzetté akkor vált, amikor a vádlottak ellenállását a büntetésvégrehajtási személyzetnek sikerült véglegesen felszámolni, az intézet rendje pedig visszatért a megszokott mederbe, amit a vádlottak megbilincselésével, elvezetésével, majd végleges elkülönítésével értek el. Erre figyelemmel a cselekmény befejező mozzanatait az elsőfokú bíróság ugyan tévesen értékelte tényálláson kívüli magatartásként, mivel a vádlottaknak ezek a magatartás elemei is alkalmasak voltak a fogvatartás rendje elleni súlyos veszélyeztetés megállapítására, azonban nem minősíthetők személy elleni erőszakos magatartásnak. A vádlottak ismertetett viselkedése a terhükre rótt bűncselekmény alapesetként értékelhető, így nem volt ok súlyosabb minősítés megállapítására.

[55] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülményeket helyesen és hiánytalanul sorolta fel. A bűnösségi körülmények megállapítását kifogásoló védelmi érveket nem osztotta a másodfokú bíróság.

[56] Az elsőfokú bíróság mindkét vádlottal szemben az egy évtől hét év hat hónapos tétel kereten belül a középértéket közelítő tartamú büntetés kiszabásával messzemenően figyelemmel volt a helyesen és hiánytalanul feltárt bűnösségi körülményekre. Az ügyészség, de a vádlottak védői sem tudtak olyan az elsőfokú bíróság által nem értékelt körülményre utalni, amely a büntetések lényeges változtatásának alapjául szolgáltak volna, így a másodfokú bíróság sem a büntetések enyhítésére, sem azok súlyosítására nem látott indokot.

[57] A fent írtak alapján mivel az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek voltak, ezért a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 22.B.210/2020/65. számú ítéletét Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Mindössze az I. rendű vádlott személyi adatait (születési hely, és személyi igazolvány szám) helyesbítette a rendelkező részben írtaknak megfelelően.

[58] Figyelemmel arra, hogy az ügyész fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Be. 613. § (2) bekezdésének b) pontja alapján mentesítette a vádlottakat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetése alól, ami így az állam terhén marad.

[59] Mivel a másodfokú bíróság döntése nem ellentétes az elsőfokú bíróság döntésével, ezért a másodfokú bíróság ítélete ellen a Be. 615. § (1)-(2) bekezdése alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2022. év április hó 26. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, **Dr. Halász Etelka s.k.** előadó bíró, **Dr. Lőrinczy Attila István s.k.** bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.210/2020/65. számú ítélete Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.279/2021/14. számú végzése folytán 2022. év április hó 26. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. év április hó 26. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke